

4. Poročilo o aktivnostih medobčinskega redarstva

4.1. Pristojnosti

Temeljne naloge občinskih redarjev so opredeljene v Zakonu o občinskem redarstvu (ZORed):

- nadzorovati varen in neoviran cestni promet v naseljih,
- varovati ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- skrbeti za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- varovati javno premoženje, naravno in kulturno dediščine,
- vzdrževati javni red in mir.

Zakon o prekrških določa, da o prekrških odločajo prekrškovni organi, katerih del so tudi pooblaščenice uradne osebe občinskih redarstev, s čimer je občinskim redarjem dano pooblastilo, da odločajo o prekrških v hitrem postopku s plačilnim nalogom in z odločbo.

Občinski redarji na cestah v naselju (vključno z nekategoriziranimi cestami, ki so dane v javno uporabo), na občinskih cestah zunaj naselja in nekategoriziranih cestah zunaj naselja, ki se uporabljajo za javni cestni promet, izvajajo nadzor nad določbami Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP). Največ kršitev se pojavlja pri ustavljanju in parkiranju vozil, in sicer na lokacijah, kjer ni signalizacije, katera izrecno prepoveduje parkiranje in ustavljanje. To je na avtobusnih postajah, križiščih, pločnikih, na ali pred prehodih za pešce ter na vozišču v naselju, kjer poteka dvosmerni promet in ločilne črte niso vrisane.

Na podlagi Zakona o cestah (ZCes-1A) lahko občinski redarji izvajajo nadzor na občinskih cestah, nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, in državnih cestah v naseljih. V tem zakonu je najpogostejša kršitev nameščanje ali odlaganje lesa, opeke, zemlje, drugega materiala ali predmetov v cestnem svetu. Ravno tako prihaja do onesnaženja cestišč javne ceste z zemljo ali blatom iz vozil, ki se vključujejo v promet na javno cesto s kolovozne poti, nekategorizirane ceste, individualnega priključka ali druge zemljiške površine.

Iz Zakona o varstvu javnega reda in miru (ZJRM-1) prihaja do kršitev nedostojnega vedenja na javnem kraju, nedostojnega vedenja do uradne osebe pri uradnem dejanju, vandalizma ter neupoštevanja zakonitega ukrepa uradne osebe.

Občinsko redarstvo izvaja nadzor nad kršitvami Zakona o volilni in referendumski kampanji (ZVRK) iz plakatiranja v času volilne kampanje in po njej. Redarji lahko ukrepamo v primeru plakatiranja izven določenih mest, v primeru, da je nameščen plakat brez soglasja lastnika objekta ter če plakati niso odstranjeni najkasneje v 15 dneh po dnevu glasovanja.

Na podlagi Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) občinski redarji izvajajo nadzor nad ravnanji skrbnikov psov, ki morajo zagotoviti fizično varstvo psa tako, da je pes na povodcu.

Delo in pristojnosti občinskih redarjev pa so določene tudi v občinskih odlokih. V odlokih je med drugim prepovedano točenje in uživanje alkoholnih pijač izven prostorov, ki so določeni za točenje alkoholnih pijač, parkirati tovorna vozila na javnih površinah, razen za čas opravljanja del. Ravno tako je prepovedano puščati iztrebke domačih živali na javnih površinah. Vodnik, ki vodi psa ali drugo domačo žival po navedenih površinah, je dolžan ustrezno počistiti iztrebke ter uporabljati za to označene koše oziroma tam, kjer jih ni, zabojnike za mokre komunalne odpadke.

4.2. Pooblastila redarstva

Pooblastila občinskih redarjev so z zakonom določeni ukrepi, ki redarjem omogočajo, da lahko učinkovito in uspešno opravljajo svoje naloge. Pooblastila občinskih redarjev pomenijo določen poseg v človekove pravice, zato se lahko uporabijo le pod pogoji, ki so določeni v Zakonu o občinskem redarstvu.

Občinski redar ima pri opravljanju nalog naslednja pooblastila za ukrepanje:

- opozorilo,
- ustna odredba,
- ugotavljanje istovetnosti,
- varnostni pregled osebe,
- zaseg predmetov,
- zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja,
- uporaba fizične sile, sredstev za vklepanje in vezanje in plinskega razpršilca.

Opozorilo po določbah ZORed je pooblastilo, ki ga redar uporabi, ko fizično ali pravno osebo opozarja na okoliščine, ravnanja ali opustitev ravnanj, ki ogrožajo ali bi lahko ogrožale javni red, življenje, osebno varnost ali premoženje.

Z ustno odredbo občinski redar daje obvezna navodila in prepovedi, odreja ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog iz pristojnosti občinskega redarstva in jih mora kdo storiti ali opustiti zaradi zagotovitve teh nalog.

Občinski redar lahko ugotavlja istovetnost osebe, ki s svojim obnašanjem in ravnanjem na določenem kraju ali ob določenem času vzbuja sum, da bo ogrozila varnost ljudi ali premoženje, izvršuje ali je izvršila prekršek ali kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Pri opravljanju uradnih nalog lahko občinski redar, ko obstaja verjetnost napada ali samopoškodovanja s strani določene osebe, opravi varnostni pregled osebe.

V skladu z določili Zakona o nalogah in pooblastilih policije (ZNPPol) in podzakonskimi predpisi lahko občinski redar zaseže predmete, npr.:

- acetilen oz. karbid idr. plinske zmesi za pokanje po Zakonu o varstvu javnega reda in miru (ZJRM-1),
- neupravičeno uporabljeno parkirno karto za invalide po Zakonu o pravilih cestnega prometa (ZPrCP),
- neupravičeno uporabljeno dovolilnico po Odloku o ureditvi cestnega prometa,
- po Zakonu o prekrških (ZP-1) pa lahko občinski redar zaradi zavarovanja izvršitve odločbe storilcu začasno vzame potno listino, voziško dovoljenje, dokumente vozila, prevozne listine ali druge dokumente, ki spremljajo blago.

Občinski redar sme na kraju dogodka zadržati storilca prekrška in osebo, zaloteno pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog. Zadržati sme tudi osebo, ki noče pokazati dokumenta oziroma ni možno ugotoviti njene istovetnosti. Zadržanje sme trajati do prihoda policistov, vendar najdlje eno uro.

Občinski redar sme uporabiti naslednja prisilna sredstva:

- fizično silo,
- plinski razpršilec,
- sredstva za vklepanje in vezanje.

Fizično silo in plinski razpršilec sme občinski redar uporabiti samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada. Sredstva za vklepanje in vezanje pa sme občinski redar uporabiti zoper osebo, ki jo sme zadržati v skladu z Zakonom o občinskem redarstvu.

4.3. Sankcije za prekršek

Storilcu prekrška se odmeri sankcijo v mejah, ki so določene s predpisom za storjeni prekršek, glede na težo prekrška in storilčevo malomarnost in naklep. Pooblaščenice uradne osebe medobčinskega redarstva storilcem prekrška izrekajo globe in opomine. Namesto izreka sankcije lahko pooblaščenica uradna oseba izreče opozorilo.

Plačane globe za prekrške, ki jih izreče medobčinsko redarstvo, so prihodek občine, na območju katere je bil prekršek storjen oziroma katere predpis je bil kršen.

Globe za prekrške so določene z zakoni ali uredbo vlade in z odloki lokalnih skupnosti.

Po prejemu plačilnega naloga ima kršitelj možnost v roku osmih dni po pravnomočnosti plačati polovični znesek globe.

Opomin sme prekrškovni organ izreči za prekršek, storjen v takih olajševalnih okoliščinah, ki ga delajo posebno lahkega. Opomin se sme izreči tudi, če je prekršek v tem, da ni bila izpolnjena predpisana obveznost, ali je bila s prekrškom povzročena škoda, storilec pa je pred izdajo odločbe o prekršku izpolnil predpisano obveznost oz. popravil ali povrnil povzročeno škodo.

Pooblaščenica uradna oseba prekršovnega organa lahko namesto izreka sankcije kršitelja opozori, če je storjeni prekršek neznatnega pomena in če pooblaščenica uradna oseba oceni, da je glede na pomen dejanja opozorilo zadosten ukrep. Občinski redar kršitelju hkrati z opozorilom predstavi storjeni prekršek.

4.4. Delo redarstva

Na območju občin Prevalje in Ravne na Koroškem smo v letu 2014 obravnavali skupno 606 prekrškov, od tega v Občini Ravne na Koroškem 532 ter v Občini Prevalje 74 prekrškov. Prve tri mesece delovanja smo občane intenzivno osveščali za storjene prekrške z opozorili, ravno tako smo pripravili zloženko s predstavitevjo pooblastil in pristojnosti redarstva, katero smo poslali na vsa gospodinjstva v obeh občinah.

Največ zabeleženih kršitev je bilo na področju mirujočega prometa. Sledijo ukrepi po zakonu o zaščiti živali ter po občinskih odlokih, ki urejajo različna področja. Nekaj ukrepov pa je bil izdanih še po zakonih, ki urejajo ceste ter javni red in mir.

V preteklem letu smo pri izvajanju aktivnosti sodelovali s Policijsko postajo Ravne na Koroškem, z Medobčinskim inšpektoratom Koroške, z Agencijo za varnost prometa ter z drugimi občinskimi službami.

4.4.1. Aktivnosti na področju cestnega prometa

Temeljna naloga občinskega redarstva je skrb za varen in neoviran promet na javnih prometnih površinah v naselju ter na občinskih cestah izven naselja. Največ aktivnosti smo izvajali z namenom zaščite najranljivejših udeležencev v cestnem prometu, med katere zagotovo sodijo otroci, pešci in invalidi. Skoraj vsakodnevno izvajamo naloge na stezah za pešce, pločnikih in prehodih za pešce ter pred šolami. Pri izvajanju nadzora na teh lokacijah ocenjujemo, da stanje še ni zadovoljivo, zato bomo izvajali nadzore v enaki intenziteti tudi v prihodnje.

Prav tako smo vsakodnevno vršili nadzor na parkirnih mestih, ki so rezervirani za parkiranje vozil invalidov. V letu 2014 je Občina Ravne na Koroškem prejela listino »Občina po meri invalidov«. Kršitve na teh mestih so še vedno številne.

Zaradi težav pri vstopu in izstopu potnikov na avtobuse smo izvajali nadzor tudi na avtobusnih postajališčih. Na teh mestih opažamo ignoranco voznikov, ki kljub izvedenim ukrepom še vedno vsakodnevno parkirajo na avtobusnih postajališčih in s tem ovirajo varen potniški promet. Ker se stanje ne izboljšuje, bomo nadaljevali s kontrolami in ukrepi.

Stanje na časovno omejenih parkiriščih se izboljšuje, saj opažamo, da na teh mestih skoraj ni več vozil, ki bi bila parkirana ves dan. Še vedno pa je veliko neoznačenih vozil ter vozil, ki prekoračijo najdaljši dovoljeni čas za parkiranje.

Zaradi onesnaženja vozišča smo izvedli ogled stanja cest ter opravili pogovor s kršitelji. Leti so po končanih delih očistili vozišče, zato smo kršiteljem izrekli opozorilo.

Pri nadzoru javnih površin smo zaznali tudi zapuščena vozila. Za ta vozila smo izdali 11 odredb za njihovo odstranitev. Od tega dva lastnika odredbe nista upoštevala, zato sta bili vozila odstranjeni.

4.4.2. Aktivnosti na področju varovanja javnega reda

Občinski redar med vsakodnevnimi nadzori ob rekreacijskih poteh, parkih in drugih javnih površinah izvaja nadzor s ciljem preprečevanja vandalizma, nedostojnega vedenja ter ogrožanja varnosti. Pri svojem delu se pogosto srečuje s posamezniki, ki svojih psov ne vodijo na povodcih ali ne pobirajo pasjih iztrebkov. Ob zaznavi kršitve so bili kršiteljem predloženi prekrški s sankcijami. Kršitelji so ukrepe na kraju upoštevali, zato so bila izrečena opozorila.

Zaradi prijave nedostojnega vedenja na javnem kraju smo opravili razgovor s kršiteljema ter obema izrekli opozorilo. Pri delu redarja pa je bilo zaradi nedostojnega vedenja do uradne osebe pri uradnem poslovanju ter zaradi neupoštevanja odredbe izdan plačilni nalog.

4.4.3. Aktivnosti na področju preventive v prometu

V letu 2014 smo v preventivnih akcijah sodelovali s Policijsko postajo Ravne pri spremljanju prvošolčkov na poti v šolo ter v preventivni akciji Agencije za varnost v prometu pri nadzoru uporabe varnostnega pasu ter uporabe mobilnih naprav med vožnjo. Prisotni smo bili tudi na seji sosveta Občine Ravne ter Policijske postaje Ravne.